

TINKAMER

Dit is een heel bijzonder kastje, waar mooie souvenirs van verre reizen in werden bewaard zoals deze schelpen.

Waar vind je schelpen?

Bos - **Zee** - Tuin

ARCHIEF KAMER

Als je goed kijkt naar de ramen, kun je ontdekken hoe dik de muren zijn van het kasteel. Een kasteel moest vroeger super stevig gebouwd zijn om de bewoners te beschermen.

WITTE KAMER

In deze kamer kwam belangrijk bezoek van de Barones op de thee. Zelfs de koningin is hier geweest. Ze dronken thee uit die mooie kan met kraantjes. Een waterkoker hadden ze toen nog niet.

Thee drinken deden ze :

- uit een mooi kopje met pink omhoog
- uit een mooi kopje met pink omlaag
- uit een glas met rietje

HET GEMAK

Wat denk je dat dit is?

- kinderkeukentje
- toilet
- verstop plek

Wist je dat er vroeger geen wc papier was? Ze gebruikten veren, stro, gedroogd mos en later ook kranten.

BORDJESPLAFOND

Hoeveel bordjes tel je?

- 33
- **81**
- 202

KEUKEN

De waterpomp was de enige waterkraan van het hele kasteel.

Waarvoor werd de pomp gebruikt:

- om ervoor te zorgen dat de gracht niet overstroomt
- **Het water dat je oppompt gebruik je om te drinken en te wassen**
- Om je fietsbanden op te pompen

NAAR BUITEN

Zie je die drakenkoppen aan de muren boven de gracht? Deze waterspuwers

- zijn voor versiering
- voeren het regenwater af
- moeten het kasteel beschermen
- egen boze geesten

KASTEELGRACHT

Waarom loopt er een gracht om het kasteel

- om lekker met een bootje te varen
- **is voor veiligheid, je kunt niet zo maar naar binnen.**
- konden de bewoners van het kasteel in zwemmen

Hoeveel zwanen heb je gevonden in het kasteel? 17

KASTEEL
HEESWIJK
Kasteel van Brabant

Wat? Water!

ONTDEK HET KASTEEL
SAMEN MET
DONATE EN OTELLO
- DE KASTEELZWANEN -

LEES, LEER EN SPEEL

Donate en Otello - de kasteelzwanen - nemen je mee op ontdekkingstocht door het kasteel. Volg de **vaste looproute**. Kijk goed rond, kruis het goede antwoord aan, onthoud goed wat je ziet en speel thuis het kasteelkwartet. Kun je nog niet lezen? Zoek de zwanen en vind je weg! **Vergeet niet de zwanen te tellen!**

(de antwoorden vind je thuis op de website)

Donate en Otello, deftige namen vind je niet? Zwarte zwanen zijn heel chique: Je zag ze vroeger vaker zwemmen bij een kasteel. En weet je waarom? Ze komen uit een ver land en het was vroeger heel bijzonder om iets uit een ver land te hebben, om mee te pronken.

Uit welk land komen zwarte zwanen?

- Amerika
- **Australië**
- Frankrijk

BRUG

Loop langs de leeuwen over de brug. Vroeger was dit een ophaalbrug:

Waarom had een kasteel zo'n brug?

- Makkelijk om te repareren
- Past er ook een grote boot door
- **De vijand kon zo niet bij het kasteel komen**

RIDDERZAAL

Zie je de ridder in de hoek?

Wanneer droeg een ridder een harnas?

- **bij gevechten**
- als de ridder op bezoek ging
- als zijn kleren in de was waren

PORTRETTEEN SALON

Vroeger hadden de bewoners geen fotocamera of mobiele telefoon en lieten ze een chique portret van zichzelf schilderen. Vaak met het kasteel op de achtergrond.

Hoeveel portretten tel je hier?

CHINESE KAMER

Dit was de eetkamer voor belangrijke gasten? De tafel is gedekt voor een chique diner. Zie je al die glazen? Wat dronken de kasteelbewoners vroeger?

- **wijn**
- water
- cola

BIBLIOTHEEK

Wat zie je op het bureau staan?

- Een hele oude computer
- **Een schrijfmachine**
- De baron maakte hier muziek mee

Er staat ook een belletje op: als de baron dorst had, belde hij en kwam er een bediende water brengen.

BLAUWE BOUDOIR

In de vitrinekast ligt een bijzondere tand van

- een haai
- een eenhoorn
- **een narwal**

WASSEN EN PLASSEN

We doen het zonder na te denken: de kraan opendraaien om je handen te wassen of te douchen. Kasteelbewoners zouden vroeger hun ogen uitkijken als ze onze badkamers en toiletten zouden zien.

Hoe ging dat vroeger in het kasteel? In de keuken werd water opgepompt uit de waterput. De bedienden brachten het water in kannen naar de bewoners. Als er gebeld werd, kwamen de bedienden direct.

WASKAMER

Dit kasteel heeft geen badkamer, wel een waskamer. Wat zie je hier?

Een kan water met waskom, dit heet een **lampetstel** en is

- om je tanden te poetsen
- **om je snoet te wassen**
- om plantjes in te zetten

Badje op pootjes, dit heet een bidet en is:

- om je pop in bad te doen
- **je billen te wassen**
- voor **Donate** en **Otello** om in te zwemmen